

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-24

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [10-383](#), i. k. 1121100NUTA00000047

Nauja redakcija nuo 2020-11-24:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINIŲ JURGELIONIŲ, MARGUPIO BOTANINIŲ DRAUSTINIŲ IR VALSTYBINIŲ ADOMIŠKIO, RŪŽO, SMILTYNĖS, SVIRPLINĖS, ŠALTUONOS, ŽALIOSIOS PIEVŲ BOTANINIŲ-ZOOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2012 m. sausio 18 d. Nr. 47

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 ir 5 dalimis, 23 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

1. Įsteigti valstybinius Jurgelionių, Margupio botaninius draustinius ir valstybinius Adomiškio, Rūžo, Smiltynės, Svirplinės, Šaltuonos, Žaliosios pievų botaninius-zoologinius draustinius.

2. Patvirtinti pridedamus:

- 2.1. valstybinio Jurgelionių botaninio draustinio ribų planą;
- 2.2. valstybinio Margupio botaninio draustinio ribų planą;
- 2.3. valstybinio Adomiškio botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.4. valstybinio Rūžo botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.5. valstybinio Smiltynės botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.6. valstybinio Svirplinės botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.7. valstybinio Šaltuonos botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.8. valstybinio Žaliosios pievų botaninio-zoologinio draustinio ribų planą;
- 2.9. valstybinio Jurgelionių botaninio draustinio nuostatus;
- 2.10. valstybinio Margupio botaninio draustinio nuostatus;
- 2.11. valstybinio Adomiškio botaninio-zoologinio draustinio nuostatus;
- 2.12. valstybinio Rūžo botaninio-zoologinio draustinio nuostatus;
- 2.13. valstybinio Smiltynės botaninio-zoologinio draustinio nuostatus;
- 2.14. valstybinio Svirplinės botaninio-zoologinio draustinio nuostatus;
- 2.15. valstybinio Šaltuonos botaninio-zoologinio draustinio nuostatus;
- 2.16. valstybinio Žaliosios pievų botaninio-zoologinio draustinio nuostatus.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO JURGELIONIŲ BOTANINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Jurgelionių botaninio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Jurgelionių botaninio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralią 9070 Medžiais apaugusių ganyklų buveinę ir užtikrinti palankią jos apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės, nurodytos nuostatų 4.1 papunktyje, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti draustinyje esančią 9070 Medžiais apaugusių ganyklų buveinę, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, jos plotuose draudžiama:

8.1. iškirsti pavienius medžius, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, šalinti buveinėje susidarantią negyvą (stambesnę kaip 30 cm skersmens plačialapių medžių) medieną.

8.2. suarti pievas ir ganyklas, įsėti jose kultūrinės žolės ar kitaip keisti žolynus;

8.3. įveisti mišką.

9. Buveinėje, nurodytoje nuostatų 4.1 papunktyje, skatinama:

9.1. vėlyvai šienauti, arba dalis teritorijos vienerius metus nešienaujama ir neganoma, o kitoje dalyje ankstyvai šienaujama (birželio antroje pusėje), ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir sumedėjusios augalijos plitimą;

9.2. įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas buveinės apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, išėsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO MARGUPIO BOTANINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Margupio botaninio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Margupio botaninio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų rūšis: dygiają slyvą (*Prunus spinosa*), melsvąjį gencioną (*Gentiana cruciata*), jų buveines ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.2. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 5130 Kadagynai, 6210 Stepinės pievos ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomieji moksliniai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. vykdanč ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes;

7.2. keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones.

8. Siekiant išsaugoti nuostatų 4.2 papunktyje nurodytas buveines, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, jų plotuose draudžiama:

8.1. įveisti mišką,

8.2. įsėti kultūrines žoles, nupjauti kupstus, suarti ar kitaip keisti natūralias augalų bendrijas;

8.3. 5130 Kadagynų buveinėse verslo tikslais skinti kadagių uogas ar šakeles.

9. Buveinėse, nurodytose nuostatų 4.2 papunktyje, skatinama:

9.1. ekstensyviai ganyti gyvulius (pradėti ganyti po birželio 15 d., išlaikant gyvulių tankumą iki rugpjūčio 1 d. ne didesnį kaip vienas sutartinis gyvulys 1 hektarui) ir šienauti (pradėti šienauti po liepos 15 d.), taip pat reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą;

9.2. įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

10. Saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

11.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1 stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO ADOMIŠKIO BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Adomiškio botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Adomiškio botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas rūšis: šarvuotąją skėtę (*Leucorrhinia pectoralis*), auksuotąją šaškytę (*Euphydryas aurinia*) ir raudonpilvę kūmutę (*Bombina bombina*), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių apsaugos būklę;

4.2. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralią buveinę 9050 Žolių turtingi eglynai ir užtikrinti palankią šios buveinės apsaugos būklę;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdomi ūkinė ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti nuostatų 4.1 papunktyje nurodytas saugomas rūšis, be reikalavimų,

nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. valyti vandens telkinius, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus;

8.2. naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus arčiau kaip 150-200 metrų iki saugomos rūšies radavietės.

9. Nuostatų 4.1 papunktyje nurodytų saugomų rūšių radavietėse skatinama:

9.1. reguliuoti vandens telkinių pakrančių užžėlimą medžiais ir krūmais;

9.2. išsaugoti bebravietes;

9.3. auksuotosios šaškytės buveinėse ekstensyviai ganyti gyvulius pievose (2 hektarų plote – ne daugiau kaip vienas sutartinis gyvulys), šienauti mozaikiniu būdu vėlyvuoju laikotarpiu (rugpjūčio mėnesį), šalinti plintančią sumedėjusią augaliją.

10. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir jų buveinių apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m.

rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO RŪŽO BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Rūžo botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Rūžo botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis: pūslėtąją aldrūnę (*Aldrovanda vesiculosa*), plačiąją dusią (*Dytiscus latissimus*), keturdantę suktenę (*Vertigo geyeri*), mažąją suktenę (*Vertigo angustior*), pūstąją suktenę (*Vertigo moulinsiana*) ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir jų buveinių apsaugos būklę;

4.2. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6450 Aliuvinės pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai ir užtikrinti palankią buveinių apsaugos būklę;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1. ir 4.2 papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1. ir 4.2 papunkčiuose nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdomi ūkinė ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti nuostatų 4.1 papunktyje nurodytas saugomų augalų ir gyvūnų rūšis, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus arčiau kaip 100 metrų atstumu iki vandens telkinio.

9. Siekiant išsaugoti plačiąją dusią, pūslėtąją aldrūnę, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

9.1. žvejoti statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų;

9.2. plaukioti savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis, išskyrus plaukiojimą mokslinių tyrimų, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinės kontrolės, valstybinės vidaus vandenų laivybos kontrolės, gelbėjimo darbų tikslais.

10. Keturdantės suktenės, mažosios suktenės, pūstosios suktenės radavietėse apsaugos tikslais skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius, šienauti, šalinti plintančią sumedėjusią augaliją.

11. Siekiant išsaugoti Europos Bendrijos svarbos buveinę 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

11.1. įveisti svetimžemes, invazines rūšis;

11.2. vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje įrengti kultūrines pievas;

11.3. plaukioti motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės – rugsėjo mėnesiais;

11.4. nuleisti nutekamuosius ar drenažo vandenius.

12. Siekiant išsaugoti Europos Bendrijos svarbos buveinę 6450 Aliuvinės pievos, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, jos plotuose draudžiama įveisti mišką, sodinti pavienius medžius ir krūmus, keisti natūralias pievas, įsėti kultūrines žoles, tręšti pievas, nupjauti kupstus, suarti ar kitaip keisti žolynus.

13. Siekiant išsaugoti Europos Bendrijos svarbos buveinę 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, jos plotuose draudžiama sausinti apypelkį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klotą, teršti pelkę ir jos aplinką.

14. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas apsaugos ir tvarkymo priemonės.

15. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

15.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti įrengiami pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

15.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

15.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

15.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

15.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

15.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

15.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

16. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 17 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

17. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

17.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

17.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

17.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

18. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO SMILTYNĖS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Smiltynės botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Smiltynės botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis, Europos Bendrijos svarbos natūralią buveinę:

4.1.1. melsvąjį gencijoną (*Gentiana cruciata*), paprastąjį kardelį (*Gladiolus imbricatus*), šalmuotąją gegužraibę (*Orchis militaris*), stepinį perlinuką (*Brenthis hecate*), baltajuostį melsvį (*Eumedonia eumedon*), juodataškį melsvį (*Maculinea arion*), smiltyninę hesperiją (*Pyrgus serratulae*), machaoną (*Papilio machaon*), didįjį auksinuką (*Lycaena dispar*), dvijuostę nendriadusę (*Graphoderus bilineatus*), šarvuotąją skėtę (*Leucorrhinia pectoralis*) ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.1.2. 6210 Stepinės pievas ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių

ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti draustinyje saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

- 8.1. suarti pievas, įsėti jose kultūrinės žolės, kalkinti ar kitaip keisti žolynus;
- 8.2. įveisti mišką ar sodinti pavienius medžius ir krūmus;
- 8.3. naikinti vandens augaliją.

9. Saugomų rūšių radavietėse ir Europos Bendrijos svarbos natūraliose buveinėse, nurodytose nuostatų 4.1.2 papunktyje, skatinama:

- 9.1. šienauti (pradėti ne anksčiau kaip liepos 15 d.);
- 9.2. ekstensyviai ganyti gyvulius (pradėti ne anksčiau kaip birželio 15 d.);
- 9.3. šalinti plintančią sumedėjusią augaliją;
- 9.4. dvijuosčių nendriadusių buveinėse išsaugoti išdžiūvančius vandens telkinius, esančius aplink nuolatinį vandens telkinį, ir įrengti naujus mažus (iki 0,1 hektaro).

10. Saugomų rūšių ir natūralios buveinės, nurodytų nuostatų 4.1. papunktyje palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir natūralios buveinės apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti įrengiami pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta

parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO SVIRPLINĖS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Svirplinės botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Svirplinės botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti draustinyje randamas saugomas rūšis: pievinį satyriuką (*Coenonympha tullia*), rudaakį satyriuką (*Coenonympha hero*), machaoną (*Papilio machaon*), auksuotąją šaškytę (*Euphydryas aurinia*), didįjį auksinuką (*Lycaena dispar*), pilkąją gervę (*Grus grus*), žvilgančiąją riestūnę (*Hamatocaulis vernicosus*), dvilapį purvuolį (*Liparis loeselii*), stačiąją dirvuolę (*Agrimonia pilosa*), pelkinę uolaskėlę (*Saxifraga hirculus*) ir užtikrinti palankią apsaugos būklę;

4.2. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 7230 Šarmingas žemapelkes, 6210 Stepinės pievos, 6430 Eurofinius aukštuosius žolynus, 7160 Nekalkingus šaltinius ir šaltiniuotas pelkes ir užtikrinti palankią buveinių apsaugos būklę;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1. ir 4.2. papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1. ir 4.2. papunkčiuose nurodytos gamtinės vertybės.

III SKYRIUS

DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti Europos bendrijos svarbos buveines, nurodytas nuostatų 4.2 papunktyje, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. į susijusius su pelke vandens telkinius nuleisti nutekamuosius ar drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri terštų pelkę ir jos aplinką;

8.2. įveisti mišką ar sodinti pavienius medžius ir krūmus, keisti natūralias pievas, įsėti kultūrinės žolės, nupjauti kupstus, suarti ar kitaip keisti žolynus.

9. Siekiant išsaugoti auksuotąją šaškytę ir didįjį auksinuką, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

9.1. naudoti trąšas ir augalų apsaugos priemones arčiau kaip 150-200 metrų iki buveinės;

9.2. suarti pievas, įveisti mišką.

10. Auksuotosios šaškytės buveinėse skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius pievose (2 hektarų plote – ne daugiau kaip vienas sutartinis gyvulys), šienauti mozaikiniu būdu vėlyvuju laikotarpiu (rugpjūčio mėnesį) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu, šalinti plintančią sumedėjusią augaliją;

11. Didžiojo auksinuko, Europos Bendrijos svarbos buveinėse skatinama šienauti, ganyti gyvulius ir šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus.

12. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemones.

13. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

13.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti įrengiami pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

13.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

13.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

13.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

13.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

13.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

13.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

14. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 15 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

15. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

15.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

15.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

15.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

16. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO ŠALTUONOS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Šaltuonos botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Šaltuonos botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis: paprastąjį kardelį (*Gladiolus imbricatus*), ovaliąją geldutę (*Unio crassus*), kraujalakinį melsvį (*Maculinea teleius*), didįjį auksinuką (*Lycaena dispar*) ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.2. išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 9160 Skroblynus, 9180 *Griovų ir šlaitų miškus ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1. ir 4.2. papunkčiuose, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1. ir 4.2 papunkčiuose nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama vykdomi ūkinė ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti kraujalakinį melsvį, didįjį auksinuką, natūralias pievų buveines –

6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. suarti pievas, įsėti jose kultūrinės žolės ar kitaip keisti žolynus, įveisti mišką ar sodinti pavienius medžius ar krūmus;

8.2. naudoti trąšas ir augalų apsaugos priemones arčiau kaip 150-200 metrų iki buveinės.

9. Siekiant išsaugoti kraujalakinį melsvį, didįjį auksinuką, natūralias pievų buveines – 6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas skatinama šalinti plintančią sumedėjusią augaliją, šienauti pievas (po liepos 15 d.) arba ekstensyviai ganyti gyvulius (2 hektarų plote – ne daugiau kaip vienas sutartinis gyvulys, ganiavą pradėti ne anksčiau kaip birželio 15 d.).

10. Siekiant išsaugoti ovaliąją geldutę skatinama reguliuoti bebrų gausą.

11. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2. papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemones.

12. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

12.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

12.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

12.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

12.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

12.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

12.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

12.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

13. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 14 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

14. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

14.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

14.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

14.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

15. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 47
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1292
redakcija)

VALSTYBINIO ŽALIOSIOS PIEVŲ BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Žaliosios pievų botaninio-zoologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Žaliosios pievų botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus, išskirtinę vertę ir etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis: mažąją (*Orchis morio*) ir vyriškąją (*Orchis mascula*) gegužraibes, pievinę gencijonėlę (*Gentianella amarella*), žalsvažiedę blandį (*Platanthera chlorantha*), baltinę gegūnę (*Dactylorhiza longifolia*), raudonąją gegūnę (*Dactylorhiza incarnata*), mažąją šaškytę (*Melitaea aurelia*), tamsiąją šaškytę (*Melitaea diamina*), akiuotąją satyrą (*Lopinga achine*), rudaakį satyriuką (*Coenonympha hero*), didįjį auksinuką (*Lyscaena dispar*), šarvuotąją skėtę (*Leucorrhinia pectoralis*), auksuotąją šaškytę (*Euphydryas aurinia*), skiauterėtąjį tritoną (*Triturus cristatus*), ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir jų buveinių apsaugos būklę;

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems moksliniams kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

5. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankios apsaugos būklės.

6. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1. papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje, atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių

ypatumus, draudžiama vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant išsaugoti didįjį auksinuką, šarvuotąją skėtę, auksuotąją šaškytę ir skiauterėtąjį tritoną, be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

8.1. naudoti trąšas ir augalų apsaugos priemones arčiau kaip 150-200 metrų iki buveinės;

8.2. suarti pievas, įveisti mišką;

8.3. valyti vandens telkinius.

9. Siekiant išsaugoti, nuostatų 4.1 papunktyje nurodytas, saugomas rūšis skatinama:

9.1. šalinti plintančią sumedėjusią augaliją, šienauti pievas mozaikiniu būdu vėlyvuojų laikotarpiu (rugpjūčio mėnesį) arba neintensyviai ganyti gyvulius (2 hektarų plote – ne daugiau kaip vienas sutartinis gyvulys, ganiavą pradėti ne anksčiau kaip birželio 15 d.);

9.2. reguliuoti vandens telkinių pakrančių užžėlimą medžiais ir krūmais;

9.3. skiauterėtojo tritono buveinėse apsaugos tikslais įrengti mažus (iki 0,1 hektaro) dirbtinius vandens telkinius.

10. Saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomų teritorijų planavimo dokumente numatytas apsaugos ir tvarkymo priemones.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti įrengiami pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės, laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje, statomos, jų vieta

parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1292](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-23, i. k. 2020-24694

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 47 „Dėl valstybinių Jurgelionių, Margupio botaninių draustinių ir valstybinių Adomiškio, Rūžo, Smiltynės, Svirplinės, Šaltuonos, Žaliosios pievų botaninių-zoologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo